

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 3. května 2023 v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Smrže a soudců JUDr. Jiřího Lněničky a Mgr. Petra Hovorky odvolání obžalovaného [REDACTED] narozeného [REDACTED] proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 1. prosince 2022 č. j. 5 T 3/2022-595 a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 trestního řádu se napadený rozsudek **částečně zrušuje**, a to ve výroku o trestu a způsobu jeho výkonu.

Podle § 259 odst. 3 trestního řádu se **znovu rozhoduje** tak, že se obžalovaný [REDACTED] **odsuzuje** podle § 185 odst. 3 trestního zákoníku **k trestu odnětí svobody v trvání 6 (šesti) let.**

Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku se obžalovaný pro výkon tohoto trestu **zařazuje do věznice s ostrahou.**

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 1. prosince 2022 č. j. 5 T 3/2022-595 byl obžalovaný [REDACTED] uznán vinným jednáním spočívajícím v tom, že v přesně nezjištěný den v období od [REDACTED] roku 2020 do konce měsíce [REDACTED] 2021, s velkou pravděpodobností v průběhu měsíců [REDACTED] nebo [REDACTED] 2021, v přízemí rodinného domu čp. [REDACTED] v obci [REDACTED] okres [REDACTED] Královéhradecký kraj, za účelem vlastního sexuálního uspokojení a zneužívaje své fyzické převahy, uchopil svoji [REDACTED] - poškozenou nezletilou [REDACTED] narozenou [REDACTED] jejíž věk jako otec podílející se na její výchově znal, v chodbě domu za nohu, stáhl ji ze židle, na níž seděla, pěstí ji udeřil do břicha, následně ji pronásledoval do [REDACTED] kam utekla, a kde si nad ni stoupl, osahával ji na prsou a poté se obnažil, vsunul jí penis do úst, uchopil rukou za vlasy a takto ji přes její předchozí verbální nesouhlas přiměl k orálnímu

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED]

pohlavnímu styku, přičemž po několika pohybech ústy po penisu se poškozené nezletilé podařilo z úchopu vymanit a utéct do bytu své babičky, nacházejícího se v první patře domu.

2. Toto jednání bylo právně posouzeno jako zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, za který byl obžalovanému uložen trest odnětí svobody v trvání sedmi roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou.
3. Současně mu byla podle § 228 odst. 1 tr. řádu uložena povinnost nahradit poškozené nezletilé [redacted] narozené [redacted] trvale bytem [redacted] okres [redacted] zastoupené opatrovnící [redacted] advokátkou se sídlem v [redacted] [redacted] nemajetkovou újmu v penězích v celkové výši [redacted] Kč.
4. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný [redacted] ihned po jeho vyhlášení v hlavním líčení do protokolu odvolání, které dodatečně písemně odůvodnil prostřednictvím svého obhájce JUDr. Jana Kubečka. Odvolání směřuje do všech výroků napadeného rozsudku.
5. Pokud jde o výrok o vině, vyslovuje obžalovaný kategorický nesouhlas s hodnocením provedených důkazů, pokud z nich nalézací soud dovozuje jeho vinu zažalovaným skutkem. Naopak je toho názoru, že soud prvního stupně hodnotí provedené důkazy účelově v jeho neprospěch, kdy posoudil jako věrohodné pouze ty, které ho usvědčují, aniž by bral v potaz jiné důkazy či argumenty, které naopak věrohodnost usvědčujících důkazů zpochybňují. Poukazuje zejména na rozpory a nesrovnalosti ve výpovědi nezletilé poškozené [redacted], která nebyla s to skutek časově zařadit. Popis skutku v jejím podání zní podle něho nepřesvědčivě; uvádí, že strkání přirození do úst se mohla bránit např. zatnutím zubů, takový odpor by nemohl překonat ani držením za vlasy. Také nebylo vysvětleno, proč poškozená po předchozím údajném fyzickém napadení zamířila do [redacted] když k babičce měla kratší cestu přímo od počítače než přes [redacted] co ji vedlo k setrvávání v jeho přítomnosti po napadení. Útok navíc popisuje pouze poškozená, její mladší sestra [redacted] popisuje i předchozí konflikt poškozené s obžalovaným jinak. Pravdivé není ani její tvrzení, že od zažalovaného skutku u něho nepřespala, což jeho partnerka, svědkyně [redacted] popírá s tím, že cca v polovině [redacted] zde byly obě jeho dcery na návštěvě přespalý zde; již to podle jeho názoru vylučuje tvrzení poškozené, že k tvrzenému znásilnění došlo v den, kdy v domě naposledy spala, a značně zpochybňuje závěr soudu, že tato událost měla zásadní vliv na vztah dcery k otci. Rozpory v jejích výpovědích vyvolávají pochybnosti nejen o tom, kdy se měla projednávaná událost odehrát, ale i o tom, zda k ní vůbec došlo.
6. Výhrady má i vůči interpretaci závěrů znalkyně z odvětví psychologie Mgr. Lenky Čermákové soudem prvního stupně jednostranně v jeho neprospěch, kdy tato znalkyně uvedla, že výpověď poškozené je *pravděpodobně* autentické líčení osobně prožitých událostí, a její další závěry jsou vždy uvozeny větou „pokud bude obžalovanému prokázáno jednání,“.... Soud prvního stupně však tyto závěry prohlásil za jeden z hlavních důkazů a jejich podporu hledá ve vybraných částech dalších provedených důkazů, případně v důkazy nepodložených úvahách o věrohodnosti jednotlivých slyšených svědků. Zcela však podle něho pominul další poznatky znalkyně k osobnosti poškozené, ze kterých vyplývá hned několik možných motivací jejího jednání: odstranit vše nepohodlné, nepříjemné a jí odporující a donutit ostatní k respektu k její osobnosti. V této souvislosti nelze přehlédnout její intelekt (IQ 130), díky jemuž znalkyně jednoznačně kladně odpověděla na otázku, zda by byla poškozená schopna si vykonstruovat kritickou událost;

na tom podle jeho názoru nic nemění ani znalkyní nenalezený nebo nepochopený motiv takového počínání.

7. Dále polemizuje se závěrem nalézacího soudu vysloveným v odstavci 58 odůvodnění napadeného rozsudku, že přes absenci duševní choroby či sexuální deviace u něho nelze násilné incestní jednání vyloučit. Rovněž tak vyjádření znalkyně, že jeho sexuálně motivované chování mohl potencovat požitý alkohol, stejně jako sexuální abstinence, podle něho zůstávají v rovině možností, které však nebyly žádným jiným provedeným důkazem podpořeny, přičemž pouhá možnost nemůže sloužit jako důkaz proběhnuvší události.
8. Dále obžalovaný vyslovuje nesouhlas s tím, že soud prvního stupně zamítl jeho návrhy na doplnění dokazování, a to na výslech nezletilé poškozené [REDAKCE] v hlavním líčení, výslech policisty, který hovořil s poškozenou dne [REDAKCE] 2021 ([REDAKCE]) a provedení důkazu spisem v již pravomocně skončené trestní věci proti [REDAKCE] který měl znásilnit kamarádka poškozené [REDAKCE]
9. Závěrem tedy navrhuje, aby Vrchní soud v Praze napadený rozsudek v celém rozsahu zrušil a buď znovu sám rozhodl o jeho zproštění obžaloby, popř. aby věc vrátil soudu prvního stupně k doplnění dokazování a k novému rozhodnutí.
10. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací z podnětu podaného odvolání přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž bylo odvolání podáno, jakož i zákonnost postupu řízení, jež jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. Zabýval se i tím, zda napadený rozsudek a jemu předcházející řízení nevykazují vady, jež odvoláním vytýkány nejsou, avšak mohly by mít vliv na správnost výroků, proti nimž bylo odvolání podáno, a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné pouze zčásti, a to z jiných důvodů, jež uvádí odvolatel.
11. Jak odvolací soud zjistil, přípravné řízení i řízení před soudem prvního stupně proběhlo v plném souladu s odpovídajícími ustanoveními trestního řádu, přičemž všechna procesní práva obžalovaného, zejména jeho právo na obhajobu, byla dodržena.
12. Procesní námitku obžalovaného směřující do rozsahu dokazování Vrchní soud v Praze neakceptoval. Shora uvedenými důkazními návrhy obžalovaného, které v hlavním líčení po poradě senátu zamítl (viz č. l. 565), se Krajský soud v Hradci Králové zabývá odstavci 60 odůvodnění napadeného rozsudku, kde podrobně uvádí, proč ten, který z nich považuje za nadbytečný či nezpůsobilý zpochybnit skutečnosti spolehlivě prokázané ostatními provedenými důkazy. Na zde uvedenou argumentaci nalézacího soudu může odvolací soud plně odkázat bez potřeby ji jakýmkoliv způsobem doplnit či korigovat. Lze tedy uzavřít, že si soud prvního stupně v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 tr. ř. zajistil dostatečné důkazní podklady pro zákonné meritorní rozhodnutí.
13. Ani s tvrzením obžalovaného, že ostatní provedené důkazy k prokázání jeho viny nepostačují a že tuto důkazní nouzi soud prvního stupně nahrazuje jejich hodnocením účelově v jeho neprospěch a svými ničím nepodloženými spekulacemi, se Vrchní soud v Praze netotožnil.
14. Všechny v hlavním líčení náležitě provedené důkazy hodnotil soud prvního stupně podle zjištění odvolacího soudu na základě své volné úvahy jednotlivě, v jejich souhrnu i ve všech vzájemných souvislostech tak, jak mu ukládá ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. a na základě logického myšlenkového postupu pak učinil správné skutkové závěry. K tomu je namístě dodat, že odvolací námitky

obžalovaného jsou prakticky shodné s obsahem jeho obhajoby, uplatňované od počátku trestního řízení, se kterou se nalézací soud v odůvodnění napadeného rozsudku podrobně, logicky a přesvědčivě vypořádal.

15. K tomu je nutno dodat, že hodnocení důkazů je výhradní doménou soudu, který ve věci rozhoduje v prvním stupni a který tyto důkazy v hlavním líčení bezprostředně provádí. Odvolacímu soudu do něho přísluší zasahovat pouze tehdy, jestliže je toto hodnocení s provedenými důkazy ve zjevném rozporu, je nelogické či nepřezkoumatelné, pokud některé z provedených důkazů účelově pomíjí, anebo pokud se opírá o důkazy, jež provedeny nebyly, popř. o důkazy neexistující anebo o důkazy procesně nepoužitelné. Rovněž tak by mohlo být důvodem k takovému postupu hodnocení, jež by bylo v rozporu s obecně známými a uznávanými zkušenostmi (tzv. notorietami).
16. Ani jednou z těchto vad však odůvodnění napadeného rozsudku netrpí. Vrchní soud v Praze jej shledal plně v souladu s ustanovením § 125 tr. ř., se skutkovými závěry nalézacího soudu se plně ztotožnil a k odvolacím námitkám obžalovaného uvádí následující.
17. Tak jako v naprosté většině případů násilné sexuální trestné činnosti, která se takřka vždy odehrává bez přítomnosti dalších osob, je pro rozhodnutí, zda k zažalovanému skutku vůbec došlo, a pokud ano, jakým způsobem, stěžejní věrohodnost výpovědi oběti (poškozené osoby). Tu se takřka vždy obviněná osoba, pokud své obvinění popírá, zcela logicky snaží v maximální míře zpochybnit. Vzhledem k tomu, že u tohoto druhu trestné činnosti nejsou z rozličných možných důvodů ojedinělé ani případy vykonstruovaného obvinění, je vždy nutno přistupovat k hodnocení výpovědi jak obviněné, tak i poškozené osoby velmi obezřetně.
18. V případě poškozené nezletilé [REDAKCE] odvolací soud neshledal v úvahách soudu prvního stupně, dovozujících její věrohodnost žádné z pochybení, vytýkaných mu obžalovaným v jeho odvolání. Pokud obžalovaný namítá rozpory v jejích výpovědích ohledně jejího posledního noclehu v domě obžalovaného či v některých detailech průběhu napadení, jde o jevy v podobných případech zcela logické. Nelze pominout, že poškozená jí popisovaný traumatický zážitek po dobu delší půl roku tajila, nepochybně si jej opakovaně vybavovala, přičemž napětí vyvolané tímto zážitkem v ní nabývalo na intenzitě s tím, jak se jí nedařilo s ním vyrovnat bez cizí pomoci, o což se zpočátku snažila. Vyústilo až v sebepoškozování, a nakonec jej ventilovala zápisky do deníčku. Z tohoto jejího jednání je patrné, že nechtěla celou záležitost řešit obviněním obžalovaného a až poté, kdy její stres dosáhl hranice, kdy se s ním již zcela zjevně nedokázala sama vypořádat, vyšla celá věc najevo takovým způsobem, který zcela vylučuje možnost, že by se jednalo o vykonstruované obvinění. Všechny tyto závěry mají oporu i ve znaleckém posudku z odvětví psychiatrie, který byl na poškozenou vypracován. Pokud znalkyně připouští, že poškozená by byla schopna vzhledem ke své nadprůměrné inteligenci podobné obvinění vymyslet, jedná se o úvahu vyslovenou v obecné rovině. K tomu je namístě uvést, že pokud by pojala záměr nepravdivě obžalovaného obvinít, nemusela by tento záměr realizovat natolik sofistikovaným a (v případě, že by vše předstírala) teatrálním a pro ni koneckonců i krajně fyzicky nesnesitelným způsobem (sebeпошкоzování, téměř otrava alkoholem). Současně nelze pominout i další závěry znalkyně, která se jednoznačně přiklání k závěru, že výpověď poškozené je pravděpodobně autentické líčení osobně prožitých událostí.

19. Proto soud prvního stupně podle zjištění odvolacího soudu nepochybil, jestliže výpověď poškozené nezletilé [REDAKCE] vyhodnotil jako věrohodnou a dospěl k závěru o vině obžalovaného zažalovaným skutkem.
20. Pokud pak obžalovaný opírá tvrzení o své nevině o závěry znaleckého posudku z odvětví psychiatrie a sexuologie, který na něj byl vypracován, je nutno konstatovat, že tyto závěry jej zcela logicky ze zažalovaného jednání usvědčit nemohou, avšak na druhou stranu rozhodně nevylučují, že by se zažalovaného sexuálního deliktu dopustit nemohl.
21. Všechny shora uvedené úvahy jsou ostatně obsaženy i v odůvodnění napadeného rozsudku v části zabývající se hodnocením důkazů. Není úkolem odvolacího soudu, aby jednotlivé důkazy znovu podrobně reprodukoval, rozebíral, porovnával, přehodnocoval a vyvozoval z nich vlastní skutkové závěry. Podstatné je, že soud prvního stupně hodnotil důkazy v souladu s jejich obsahem, že se nedopustil žádné deformace důkazů, že nevybočil z mezí volného hodnocení důkazů podle § 2 odst. 6 tr. ř., že své úvahy v odstavcích 41 až 59 a v odstavcích 61 až 62 odůvodnění napadeného rozsudku jasně, srozumitelně a logicky přijatelně vysvětlil. Na tuto jeho argumentaci odvolací soud bez potřeby jejího dalšího doplnění plně odkazuje.
22. Pokud jde o právní kvalifikaci jednání obžalovaného, i zde lze zcela odkázat na vyčerpávající právní rozbor soudu prvního stupně obsažený v odstavcích 63 až 68 odůvodnění napadeného rozsudku.
23. Vůči výroku o trestu obžalovaný žádné konkrétní odvolací námitky neuplatňuje, což je s ohledem na způsob jeho obhajoby (trvání na nevině) zcela pochopitelné a logické, byť i tento výrok v úvodu svého odvolání rovněž napadá. Vrchní soud v Praze jej přezkoumal, přihlížející ke všem zásadám pro ukládání trestních sankcí, uvedeným v ustanoveních § 37 a 38 tr. zákoníku a všem hlediskům rozhodným pro výměru trestu, uvedeným v § 39 tr. zákoníku, vzal v úvahu všechny polehčující i přitěžující okolnosti, které obžalovanému svědčí, přihlédl i k jeho osobě a k možnostem jeho nápravy a shledal trest odnětí svobody, uložený v trvání sedmi let, nepřiměřeně přísným.
24. Obžalovanému nepochybně přitěžuje, že se zažalovaného závažného sexuálního deliktu dopustil vůči vlastní nezletilé dceři, tj. osobě blízké, kdy se de facto snažil dosáhnout její podřízenosti jeho otcovské autoritě. V tom, že ve své otcovské roli nejenže zcela selhal, ale zcela zavrženíhodným způsobem se jí zpronevěřil, je nutno dát nalézacímu soudu zcela za pravdu. Oproti tomu však soud prvního stupně podle názoru odvolacího soudu zcela nezohlednil vedle fikce dosavadní netrestanosti obžalovaného, že jde o osobu žijící jinak spořádaným životem, která není primárně agresivní. Trest je ukládán za jednání, které nebylo soustavného rázu, přičemž prognóza jeho resocializace je podle znalce velmi dobrá.
25. Za těchto okolností dospěl Vrchní soud v Praze k závěru, že k nápravě obžalovaného postačí trest odnětí svobody kratšího trvání, než mu byl uložen, byť ještě nikoliv na samé spodní hranici zákonné trestní sazby, uvedené v ustanovení § 185 odst. 3 tr. zákoníku (rozpětí od pěti do dvanácti let), a proto při nezměněném výroku o vině napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. ř. částečně zrušil, a to ve výroku o trestu a způsobu jeho výkonu a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že obžalovanému [REDAKCE] uložil podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání šesti let.

26. Pro výkon uloženého trestu zařadil odvolací soud obžalovaného do věznice s ostrahou, což je vzhledem k délce trestu a vzhledem k charakteru trestné činnosti, za kterou byl tento trest uložen, podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku standardní zákonné zařazení, neboť nebyly zjištěny žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by u něho mohlo být účelu trestu lépe dosaženo v přísnějším vězeňském režimu.
27. Výrok o náhradě nemajetkové újmy ponechal Vrchní soud v Praze beze změny. Žádné konkrétní odvolací námitky vůči němu uplatněny nebyly a odvolací soud je co do výše přiznaného nároku shledal přiměřeným případům obdobného druhu; i v tomto bodu může ostatně odkázat na vyčerpávající argumentaci nalézacího soudu obsaženou v odstavcích 78 až 93 odůvodnění napadeného rozsudku.

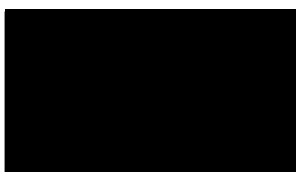
Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný. Do dvou měsíců od jeho doručení je možno proti němu podat dovolání. Dovolání mohou podat nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí a obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se za dovolání nepovažuje. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni a rozhoduje o něm Nejvyšší soud České republiky se sídlem v Brně. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu, s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) tr. ř. nebo § 265b odst. 2 tr. ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda jej podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Poškozený má možnost žádat o uspokojení nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, za který byla obžalovanému uložena majetková sankce tímto rozhodnutím, a to podle zákona č. 59/2017 Sb., o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Praha 3. května 2023

JUDr. Petr Smrž v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje

